

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Dip Matr., (Can)

Appell Nru. 351/2017

Il-Pulizija

Vs

Jennifer Catania

Illum, 30 ta' Ottubru 2018

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellanti Jennifer Catania detentrici tal-karta ta' l-identita' numru 559677M akkuzata quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta), bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Fit-8 ta' Gunju, 2016 ghall-habta ta' 20.30hrs gewwa l-fond Bini tal-Gvern Blok I, Flat 5, Triq il-Mithna Haz Zebbug:

1. Ghamlet ingurji u theddid mhux imsemmija banda ohra fil-Kodici Kriminali u jekk kienet pprovokata harget il-barra mill-limiti tal-provokazzjoni lil Maria Catania.
2. U aktar talli bl-imgieba tagħha, ikkagunat lil Maria Catania biza' li ser tintuza vjolenza kontriha jew kontra l-propjeta' tagħha.

3. Bl-imgieba tagħha gabet ruhha b'tali mod li tat fastidju lil Maria Catania meta kienet taf jew messha kienet taf li dan l-agir kien ta' fastidju ghall-imsemmija persuna.

4.

Il-Qorti giet mitluba li f'kaz ta' htija tapplika l-Art. 383 tal-Kap 9.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tal-20 ta' Lulju, 2017 fejn il-Qorti wara li rat l-artikolu 251B u 339(1)(e) tal-Kodici Kriminali, l-Qorti sabet lil Jennifer Catania mhux hajta tat-tielet imputazzjoni u minnha lliberatha in kwantu ma gietx soddisfacentement ippruvata. Mill-banda l-ohra l-Qorti sabitha hatja tal-ewwel u t-tieni imputazzjoni u peress li qieset li fic-cirkostanzi tal-kaz mhux spedjenti li twahhal piena, pogriet lil hatja Jennifer Catania taht Ordni ta' Probation għall-perjodu ta' sena, b'dan li għal dan l-iskop qed tordna li l-istess titqiegħed taht is-sorveljanza t'Ufficial tal-Probation u Parole, u soggetta għall-kundizzjonijiet elenkti fid-digriet mogħti llum stess u anness ma din is-sentenza u li jifforma parti integrali minnha.

A tenur tal-Artikolu 7(7) tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti fissret lill-Jennifer Catania bi kliem car u li jinftiehem, l-effetti tal-ordni ta' probation kif ukoll tal-kondizzjonijiet kollha elenkti fid-digriet anness mas-sentenza u li f'kaz li tonqos milli tikkonfroma ruhha ma dawk l-ordnijiet u dawk il-kondizzjonijiet u/jew f'kaz li tagħmel reat iehor tul it-terminu tal-ordni ta' probation, tista' tingħata sentenza għar-reati li tagħhom instabel hatja b'din is-sentenza, nonce il-konsegwenzi li jistgħu jigu sofferti f'kaz ta' nuqqas ta' adezjoni mat-termini tal-ordni hawn fuq imsemmi. Il-htija ddikjarat li taqbel ma tali ordni.

Ai termini tal-artikolu 7(8) tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti ordnat li kopja ta' din is-sentenza u tal-ordni ta' probation bid-digrieti ta' llum stess għandhom jigu

trasmessi minnufih lid-Direttur tas-Servizzi ta' Probation u Parole sabiex jassenja Ufficial tal-Probation biex ikun responsabli ghas-sorveljanza ta' Jennifer Catania.

L-uffical tal-probation assenjat għandu jirraporta bil-miktub lill-Qoti kompetenti bil-progress tal-hatja kull sitt (6) xhur.

Inoltre, sabiex tigi mghejjuna tgħeblek xi diffikultajiet psikologici li skont ir-relazzjoni tal-Ufficial tal-Probation tidher aflitta minnhom, il-hajta qegħda titqiegħed ukoll that ordni ta' trattament skont l-artikolu 412D tal-Kodici Kriminali u dan għal-perjodu ta' sena skont it-termini tad-digriet mogħti llum stess u li jifforma parti integrali mis-sentenza.

Rat ir-rikors tal-appellanti Jennifer Catania minnha pprezentat fl-1 ta' Awwissu, 2017 fejn talbet lil din il-Qorti tvarja s-sentenza appellata billi filwaqt li tikkonferma dik il-parti fejn l-appellata kienet liberate mit-tielet akkuza, tirriforma tali sentenza billi tiddikjara li l-akkuzata appellate ma hijiex hatja tal-akkuzi l-ohrajn u tilliberha minn kull htija u piena.

Rat l-aggravji tal-appellanti u cioe':-

Illi din il-kawza ddur u tistrieh biss fuq il-verzjoni tal-parti civile kif kontradetta minn dik tal-appellanta u r-ragel tagħha (iben il-parti civile) li huma l-unici persuni prezenti għas-sitwazzjoni li zviluppat.

Illi l-parti civile fix-xhieda tagħha uriet bic-car illi hija għandha ir-realta tagħha alterata u dan billi qalet li l-akkuzata u zewgha hadulha kullma kellha fid-dar. Hija rrifereiet hekk ghall-effetti mobbli u godda bi spiza personali ta' €43,000 u dan bla ma qatt talbu l-ebda forma ta' assikurazzjoni mingħand il-parti civile. Għal parti civile l-fatt illi l-akkuzata u zewgha nehhew l-imbarazz li kellha u bidluh bil-għid bi spejjeż tagħħhom, kien ifisser li riedu jkeccuha mid-dar. Ghaliha dan kien ifisser li riedu jezercitaw xi forma ta' biza fuqha biex tkun kostretta titlaq mid-dar. Illi għandu jkun rilevat illi l-akkuzata u zewgha kellhom kull opportunita' li jdawru l-kirja fuqhom meta l-parti civile isseparat minn

zewgha, imma dan ma ghamlux u dawru l-kirja fuqha. Dan juri bic-car kemm l-akkuzata ma kellha l-ebda intenzjoni fl-ebda moment li tkecci lill-parti civile mid-dar tagħha billi meta kellha c-cans din baqghet onesta lejn l-istess parte civile.

Illi għalhekk anki l-verzjoni tal-parti civile li tghid illi l-akkuzata tkeċċiha mid-dar u ma tkunx tista' tirritorna lura d-dar hija għal kollox inveritjiera u dan għal hafna ragunijiet. Fl-ewwel lok il-parti civile minn dejjem kienet toħrog minn filghodu sa filghaxija tiltaqa ma shabha. Kif xehdet l-akkuzata, zewgha u anki l-parti civile stess, din ta' l-ahhar toħrog bhas-soltu, imma kif spjegaw tajjeb l-akkuzata u zewgha, m l-akkuzata tghidilha biex ma tmurx id-dar malajr f'certu granet ghax l-akkuzata tkun tird tahse id-dar b'mod metikoluz izzejjad u ma tkunx trid lil had itellifha speċlament xi had bla parti civili li ma tagħmel xejn hlief thammegg. Il-parti civile stess irrikonoxxiet dan il-fatt u cieo' li l-akkzuata tiehu hissebha sew u li tkun trid tnaddaf, imma quddiem il-Qorti xehdet li meta l-akkuzata tghidilha ma tidholx kmieni d-dar ghax tkun qed tahsel, thoss li tkun trid tkeċċiha. Fl-ebda moment l-akkuzata ma għamlet xi forma ta' theddid jew ingurji li jmorru lil hinn mill-provokazzjoni. L-unika cirkostanza li forsi seħħet realment kienet dik li l-akkuzata ghliet leħiha mal-parti civile ghax fl-eżasperazzjoni tal-ewwel waqt qed tnaddaf tara l-parti civile tigi taqa u tqum minnha u x-xogħol li tagħmel, qaltilha biex tagħmel xi haga jew għal-inqas ma ttellifx fit-tindif. Trid tkun bla demm sabiex ma tħollix leħnek wara hafna drabi tissaporti kontra min ma jkun qed jaġhti kasek jew jurik rispett. Billi tħollxi leħnek ma jfissirx li tkun qed tikkaguna theddid jew ingurji.

Illi bl-istess mod kif l-ewwel akkuza ma setghet qatt tkun ppruvata lil hinn minn kull dubju ragjonevoli, hekk ukoll it-tieni akkuza billi ma rrizulta minn imkien li kien hemm xi forma ta' theddid mill-akkuzata li setghet intuzat jew kienet se tintuza xi vjolenza fil-konfront tal-parti civile. Tant hu hekk illi wara kull seduta quddiem il-Qorti tal-Magistrati, il-parti civile u l-akkuzata marru flimkien id-dar u l-akkuzata kompliet tiehuy hsiebha kif kienet tħamel bhal dejjem. Illi da nil-fatt ma kienx michud waqt il-gbir tal-provi u juri bic-car kemm il-parti civile ma kienitx qed tibza mill-akkuzata jew zewgha kif allegat fit-tieni akkuza. Kien propju wara li gie stabbilit dan il-fatt li ghall-ebda raguni

logika il-parti civile telqet mid-dar minn jeddha bla ma had qalilha jew ghamlilha xi haga. L-unika insistenza fix-xhieda tagħha kienet li l-akkuzata u zewgha riedu jkeccuha mid-dar ghax nehhewlha kollox u ghax meta tkun tnaddaf l-akkuzata tghidilha biex ma tirritornax id-dar kmieni.

Illi hija għalhekk fl-umli fehma tal-appellanta illi l-prosekuzzjoni ma ppruvat xejn fil-konfront tal-akkuzata, ahseb u ara kemm ippruvat l-ewwel u t-tieni akkuza lil hinn minn kull dubju ragonevoli. Apparti l-fatt li dak akkadut ma jinkwadrax ruhu fl-akkuzi, ix-xhieda tal-partie civile kienet kontradetta minn dik tal-akkuzata u zewgha, u għalhekk fl-ahjar ipotezi, inħoloq kunflitt fil-provi li jwassal għal aktar minn dubju ragjonevoli fuq il-htija o meno tal-akkuzata skont l-akkuzi kif dedotti.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellanti ezebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Ikkunsidrat,

Rat l-affiavit ta' **PS 1284** mahluf nhar it-13 ta' Gunju, 2016 fejn dan stqarr li fid-9 ta' Gunju, 2016 ghall-habta ta' 9.20a.m Mary Catania irrapportat flimkien mas-social worker tagħha mid-dipartiment tal-anzjani certu Maria Camilleri fejn Mary Catania stqarret li għal dan l-ahhar sena hija kient qed tigi mhedda u mghajra gewwa r-residenza fejn tabita u ciee' Blk 1, Flat 5 Triq il-Mithna, Zebbug mill-mara tat-tifel tagħha certu Jenifer Catania.

Mary stqarret li Jennifer kemm il-darba kient tigi mhedda mill-mara tat-tifel tagħha bi kliem bhal 'naqsamlek rasek', 'nifgag' u 'int c-cimiterju u jien il-habs' kif ukoll jkun hemm kliem ta' tħajnej bhal 'qahba'. Catania stqarret li dan it-theddid ilu jsir snin fejn minhabba dan it-theddid din kient qed toħrog mid-dar kmieni filghodu u tidhol fit-tard bil-lejl. Catania stqarret li l-ahhar li giet mghajra kien fil-gurnata ta' qabel u ciee' fit-8 ta' Gunju 2016 meta dhalet gewwa l-imsemmija residenza għal habta ta' 08.30p.m. u Jennifer kienet

ghajritha 'qahba' fost kliem ta' tghajjir iehor.

Is-social worker stqarret li min naha tagħha hija kelmet lit tifel tagħha Lawrence u l mara Jennifer Catania dwar dan ir-rapport. Jenifer Catania giet mitkelma fen giet mgħtoija ssolitu dritt tal-avukat qabel ma tittieħed l-versjoni tagħha fejn hija irrifjutat li tesercita dan id-dritt u ffirmat dikajrazjoni f'dan ir-rigward.

Jennifer Catania stqarret li hija vera jkollha argumenti ma Mary Catania izda dan minhabba l-fatt li din issib kollox lest u meta titlobha sabeix tghinha f'xi haga Mary ma tatix kasha. Jennifer stqarret li fil-post fejn jabitaw tiehu hsieb kollox hi, ssajrilha, tahslilha l-hwejjeg, tiehu hsieb il-medicina li tiehu u affarijet ohra. Jennifer stqarret li fir-rabja hija vera gieli qaltilha kliem bhala 'ghazziena', 'mahmuga' u 'ma trid tghamel xejn' izda qatt ma kient hedidatha. Jennifer stqarret ukoll li Mary tohrog minn filghodu u tidhol lura filghaxija.

Maria Catania xehdet nhar it-2 ta' Dicembru 2016 u spjegat li kienet marret l-ghassa tal-pulizija u għamlet rapport ghaliex kienet giet imkeċċija, meħħda u mahqura mill-mara tat-tifel Jennifer Catania. Spjegat li din kienet ghajjritha 'qahba'. Qalet li hija kienet tħix fid-dar Block 1, Flat 5, Mill Street, Zebbug u meta kienet tmur id-dar kmieni din Jennifer kienet tħajnejha. Tħid li Jennifer kienet tħidilha li m'ghandha xejn minkejja li kienu jgħixu flimkien. Qalet li trid tidhol id-dar filghaxija fit-tard ghaliex mal-jum Jennifer tkun qed taħsel u ma tkunx trid min jgħamlilha s-saqajn. Meta kienet tirritorna id-dar kmieni Jennifer kienet tħidilha xi kliem zejjed u kienet twiegħibha 'fejn trid li immur'. Fis-sajf kienet toqghod fuq il-bank tħid kelma. Qalet li d-dar hija tagħha pero' ma tistax tidħol bic-cavetta trid icempel u tismaghha tħid 'ara giet il-qahba'. Minkejja li d-dar hija tagħha Jennifer kieent hidilha 'li m'għandha xejn hemmhekk'. Id-dar hija proprjeta' tal-Gvern mikrija lilha għal dwn l-ahahr 47 sena. Qalet li Jennifer ilha tħix magħha għal madwar ghaxar snin. Cahdet li ghaddiet ilha din id-dar. Il-kirja kienet tħejġi lil zewghha li illum jgħix tas-Sliema. Minkejja dan kollu pero' tħid li issib kollox lest ghaliex Jennifer kollox tħallix. Tħid li l-ilment tagħha jikkonsisti fil-fatt li ma tistax tidħol gewwa darha fil-

hin trid. Kinet tilqaghha fil-bieb u tghidilha ‘ieqaf ghalxejn nghidlek tigiginix kmieni...’ tghid li lanqas siggu ma kienet ittiha. Dan l-inkwiet pero’ hu limitat ghal jum it-Tnejn, l-Erbgha u is-Sibt meta Jennifer tkun qed tahsel. Fil-granet l-ohra ma hemmx problemi.

Mistqosija tispjega l-hinijiet tagħha spjegat illi kient tohrog mid-dar ghall-habta tat-8.30 a.m. jew id-8.45p.m u tirritorna lura id-dar ghall-habta tas-7.30p.m. Mistoqsija fejn kienet tmur tghid li kient tmur wasla sal-Belt tiltaqa’ ma xi habiba jew toqghod Haz Zebbug ma shabha. Anke meta kient tkun ma tiflahx kienet tkecciha biex tohrog ‘l barra. Hija kienet tohrog ghax tibza’ minnha u kient tħajjarha ‘qahba’. Anke ricentement qaltilha li sabuha beccun u kwieta u Jennifer wegbitaha ‘Mur ja qahba li int’.

Qalet li qatt ma hedditha izda kienet mahqura magħha ghax dejjem tkecciha ‘l barra. Tghid li darba minnhom, xi sena ilu anke refghet idejha fuqha u gew il-pulizija u sabu l-għid fuq idejha. Pero’ apparti din l-okkazjoni ma kienx hemm darb’ ohra meta refghet idejha fuqha. Qalet li Jennifer kien ikollha hafna x’tagħmel u għalhekk kienet tara ma min ser taqbad.

Qalet li ramewlha kollox u lanqas siggu ma baqgħalha u dan sabiex dahhal l-ghamara tieghu. Hija gabet lil binha magħha ghaliex kellu tlett itfal. Qalet li ma kienitx taf xejn dwar Jennifer ghaliex kieku ma kientix tagħeml dak il-pass. Qalet li hija kienet tħinjal l-ahhar u għalhekk gieli kellha tistenna hafna. Insistiet li kollox issib lest ghax Jennifer nadifa hafna kull ma tagħmel id-dar hu li tifrex is-sodda tagħha. Anke tlestatha it-te u tippreparalha il-pinolli. Hija tiekol id-dar filghaxija biss u mill-ikel li issajjar Jennifer jew it-tifel tagħha. Ta’ dan kienet ittiha is-somma ta’ mitejn euro (€200) fix-xahar. Hija għandha erba mitt uero (€400) fix-xahar u għalhekk ittiha nofs dak li ddahħal. Tixtrilha ukoll bil-flus li ttiha. Minn dawk il-mitejn euro (€200) Jennifer thallas ukoll il-kontijiet tad-dawl u ilma u l-kera fl-ammont ta’ €45 kul tlett xħur lil Gvern.

Mistoqsija meta għamlet ir-rapport tghid li kienet tmur l-ghassa ta’ sikwit kull meta Jennifer tħajjat magħha.

Maria Camilleri xehdet nhar it-2 ta' Dicembru 2016 u spjegat illi tahdem bhala social worker ma Commcare, St' Lukes Hospital. Commcare hija unit fejn jipprovdu servizz lin-nies fil-komunita' mhux anzjani biss izda lil kulhadd. Tghid li s-sena l-ohra kienet dahlet telefonata fis-Segretariat tagħhom war abbuz ta' anzjani u gie riferut lilha. Taf li kelmet lill-appellanti u zewgha Lswrence fid-dipartiment tal-Belt waqt li hija kienet akkompanjata minn Maria Fenech li hija Manager, Mary Grace Cassar li hija Occupational Therapist u l-Assistant Direttur. Qalet li malli cemplulhom marru mill-ewwel. Ir-rapport kien ighid li kien hemm anzjana li kienet qed tigi abbuza min binha u martu. Kieno jgħajtu magħha u jkeccuha 'l barra. Ikkonfermat li dan ir-rapport kien wieħed anonimu.

Ir-rapport fisser li kien hemm mara anzjana certu Maria Catania li kienet qed tigi maltrattata mill-mara ta' binha. Qaltilhom li din l-anzjana tħix ma binha u martu fid-dar tagħha. Qalet li jkeccuha 'l barra fit-8.00 a.m. ta' kuljum u din l-anzjana tirritorna lura lejn darha filghaxija għal-habta tat-8.00p.m. Zidet tħid li l-gurnata ta' qabel li kienet gurnata Tlieta u kien fis-7 ta' Jannar 2016 l-anzjana marret lura id-dar kmieni u din l-mara ta' binha tatha xeba xkupa u fil-fatt hija rat it-tbengil. Qalet li imbagħad iltaqgħet ma Lawrence u Jennifer konjugi Catania li kieno fuq id-defence. Stqarru li minn mindu ingabret magħhom hadet ir-ruh u dan ghaliex hija mara traskurata u mahmuga, bdew isaqsuha kif wasal għandhom ir-rapport. Qalet li it-tnejn li huma caħdu l-allegazzjoni fil-konfront tagħhom li kieno qed jittrattaw hazin lil omm Lawrence. Temmen li Jennifer tista' tkun qed tħalli minn OCD ghaliex kif kelmitha il-hin kollu isemmi t-tindif. Ammettiet magħha li tahsel l-art kuljum u dan sas-7.30 p.m. u li ma tieħux pjacir li ommu tkun fil-vicinanzi meta tkun qed tnaddaf. Stqarrew li omm Lawrence minn dejjem kienet tqatta l-gurnata barra mid-dar u mhux meta marru jgħixu magħha.

Ikkonfermat li kienet zammet *home visit* fil-flat fejn kienet tirrisjedi Maria Catania u kellmitha.

Fid-29 ta' Mejju 2016 taf li Maria marret l-ufficcju tagħha u bdiet tibki hafna u bdiet

tispjegalha x'jigri d-dar u li ma felhitx titkellem u bdeit tispjegalha x'jigri fid-dar u li kienet tirraporta lill-pulzija izda meta tghamel hekk l-afarijiet imorru ghall-agħar. Qalet li meta kient l-ufficcju tagħha kient tghidilha li ma setghetx tkompli sejra hekk. Qalet li Jennifer kient tghidilha meta kient tmur tirraporta l-ghassa biex tmur fejn trid ghax ma tibza minn hadd. Kien għalhekk li iddecidiet li tmur magħha l-ghassa biex tikkonferma ir-rapporti tagħha u marru flimkien fid-9 ta' Gunju 2016. Mistqosija jekk qattx rat xi haga ta' "concern" fuq il-persuna ta' Maria tghid li le. Ikkonfermat li kienet tiltaqa' ma Mari meta kient tidhol il-Belt.

Ikkonfermat li imbagħad bin Maria, Lawrence kien icempillha u jghidilha biex twaqqa' l-kawza u darba minnhom pprova anke jidhol fil-facebook tagħha izda ma tatus wicc. Darb minhom kienet taf li ser tkun il-policlinic u marret tfittixha hemm u sabitha flimkien ma Jennifer fejn kellha l-problema fil-kliewi minhabba li kienet qed tiehu l-cataflast.

Darb ohra marret il-policlinic u meta kienet hemm magħha dahal Lawrence u qamet xenata kbira u Maria twerwret.

Hija pprezentat ir-raport tagħha fuq dak li qaltilha Maria Catania stess. Din il-Qorti pero' mhux ser tagħti konsiderazzjoni lil dan id-dokument stante li x-xhud xehdet viva voce. Ikkonfermat li qatt ma rat lil Maria mahmuga. Pero' skont ma qaltilha Maria, Jennifer kient tħajjal magħha u anke terfgha idejha fuqha.

Rat id-dokument esebit fl-atti a fol 68 mahrug mid-dipartiment tal-Finanzi u Ekonomija datat 11 ta' Ottubru 2010 fejn hemm indikat li l-Gvern irrikonoxxa lil Maria Catania bhala l-inkwilin tal-falt 5, Block 1, Triq il-Mithna, Bini ta' Gvern, Zebbug.

Rat il-verbal datat 5 ta' Dicembru 2016 fejn ordnat lid-Direttur tal-Probation u Parole sabiex ihejji pre-sentencing report b'dan illi għandu janaliza sewwa il-qaghda u c-cirkostanzi illi fihom qiegħdin ighixu l-imputata u zewgha u ommu Maria Catania u jevalwa sewwa s-sitwazzjoni u l-imgieba tal-partē civile u ta' l-imputata u johrog b'dawk ir-rakomandazzjonijiet li jidhrulu xierqa u opportuni fil-kaz.

Nhar il-5 ta' Dicembru 2016 xehdet l-**Ispettur Kylie Borg**, fejn stqarret li gie a konjizzjoni tagħha rapport magħmul minn anzjana Maria Catania li toqghod fil-lokalita' li tiehu hsieb u s-surgent kellmitha dwar dan il-kaz. Din Maria Catania allegat li kienet qed tigi mghajjra b'mod dispregjattiv minn mart it-tifel tagħha Jennifer Catania. Giet mgharfa ukoll li din l-anzjana kienet qed tghaddi granet shah barra mid-dar tagħha sabiex tevita l-konfronti. Qaltilha ukoll li l-mara ta' bina hija peruna nadifa hafna u waqt li kienet tnaddaf ma tkunx tridha d-dar biex ma tirfsilhiex 'l u 'l hawn u ma tkunx qieghda finnofs. Qaltilha ukoll li minhabba illi kient tibza' illi taqla l-linkwiet kienet tibza' wkoll illi forsi jigri xi haga lilha ma kientix tirraporta lil pulizija. Fil-fatt ir-rapport li kienet għamlet din Maria Catania kienet fil-fatt għamlitu ma' social worker fid-dipartiment tal-anzjani. Hija tkellmet ma din is-socjal worker li irrepetiet l-istess affarijiet li kienet qalet lilha l-anzjana u kien għalhekk li ordnat li jhorgu l-akkuzi fil-konfront tal-appellant.

Spjegat ukoll li bin l-anzjana Lawrene Catania kien mar ikellimha u hass li ma kienx sew li din is-social worker kellha tindahal fl-affarijiet tal-familja tieghu. Qal li b'dak li kienet qed tagħmel is-social worker kienet qed ittiha bizżejjed biex iserrah fuqu. Qalet li lanqas ma kien sew li din is-ocial worker kellha tmur tfittixha il-polyclinic. Spjegat ukoll li l-ghada li kient xehdet l-anzjana l-Qorti f'din il-kawza, l-anzjana marret tagħmel rapport li binha għamel il-ponn ma wiccha. Ikkonfermat li hija qatt ma tkelmet ma Jennifer Catania.

Mistoqsija tispejga x'kien l-incident tal-polyclinic tħid li binha Lawrence u martu Jennifer kienu akkompanjaw lil Maria Catania l-polyclinic u hemmhekk marret tfittxha s-social worker u inqala' xi diskors zejjed. Spjegat li wara li xehdet il-Qorti l-anzjana giet akkumpanjata lura d-dar mill-appellant u Lawrence Catania u huma u sejrin qalulha x'inkwiet qlajtilna.

L-appellant Jennifer Catania xehdet quddiem l-ewwel Qorti nhar il-5 ta' Dicembru 2016 (fol. 85). Spjegat illi hija ilha mizzega lil Lawrence Catania bin l-partē civile għal dawn l-ahhar dsatax-il sena u kienu ilhom jghixu mal-kwerealnti għal dawn l-ahhar ghaxar snin.

Spjegat li kellhom xi problem finanzjajri u kien għalhekk li marru jghixu magħha u dan

wara li kienu irrangaw il-post tagħha. Tghid li l-fridge, cooker ma setghux juzawhom, l-ghamara kellha hafna susa u mifqugha, gass ma kienx hemm insomma u għalhekk hargu l-affarijeit il-hziena. Spjegat li lanqas ma kienti torqod fuq sodda izda fuq sufan u l-kmamar kienu kollha blokkjati bl-affarijiet.

Għalhekk ordnaw l-iskipps u l-affarijiet hziena ramewhom u minflokhom dahlu l-affarijiet il-godda. Izda l-affarijiet it-tajba kif stqarret l-kwerelanti zammewhom. Qalet li hija hallset għal dawn l-affarijiet il-godda flimkien ma zewghha. Spjegat li fid-dar magħhom kienu jħixu ukoll it-tlett itfal. Qalet li l-post hu mikri lilha mingħand il-Gvern u hija għandha karma tas-sodda ghaliha

Qalet li omm ir-ragel kient toħrog mid-dar kuljum anke qabel ma marru jħixu magħha tant hu hekk li gieli kien imur ifittxa it-tifel u ma jsibhiex. Qalet li mhux vera tkeċċiha l-barra meta tkun qed tnaddaf. Qalet li cavetta tad-dar għandha u kull meta trid tkellem lill-ohtha kient tqabbadha hi stsss. Spjegat li s-socjal worker kienet marret izurha id-dar jum is- Qorit Sibt u offretilha biex tidhol fil-kamra biex ikunu wahdehom izda qaltilha li ma kienx hemm għalfejn.

Cahdet li ghajjritha izda qalet li tħidilha li hi ghazziena ghax ma trid tagħmel xejn. Per ezempju anke kikkra te' bil-pilloli tlestilha fuq il-mejda u wara tpoggiha fis-sink tagħmlīha bl-ilma u hija tħidilha '*ahsilha almenu*'. Imma ma tkunx trid. Tħidilha ukoll 'imsah il-kamra 'izda m'għandekx cans li ser tħinna. Kollox tagħmel hi, tahsel, tonxor taqla' u terfa' l-hwejjeg. Cahdet li qatt keccietha 'l-barra. Kultant ikollhom argumenti bhal ma jkollhom tal-familja u kulhadd ikollu d-dwejjaq tieghu tħid li familja bi tlett itfal għandha x'tiehu hsieb.

Qalet li damu jirrangaw il-flat tagħha għal perijodu ta' tmien xħur minhabba l-istat li kien fi. Lanqas ilma ma kien hemm lanqas biex itfflaxja t-toilet. Mistoqsija jekk hux minnu li Maria Catana talbithom jitilqu 'l-barra tħid li dwar dan ma taf xejn. Ikkonfermat li darba fil-gimħha nhar ta' erbgha kienet tħidilha biex ma tidholx kmieni d-dar mhux qaebl is-7.00p.m. biex tkun tista' tnaddaf. Tħidil hekk biex meta tidhol id-dar issib in-nadif

tiekol u toqghod komda fil-kamra tagħha. Kollox kienet tiehu hsieb hi, ikel, tindif, tisjir u anke visiti lejn il-pliclilnic. ta' dan kollu ittiha is-somma ta' mitejn euro (€200) fix-xahar u tuzhom ghall-hajja.

Spjegat li għandhom agreement ma tad-dawl u ilma u qed ihallsu l-arretrati b' pagamenti fix-xahar u l-kera tithallas fis-somma ta' €45 u qeda fuq isem il-kwerelanti.

Lawrence Catania bin il-kwerelanti xehed nhar il-5 ta' Dicembru, 2016 ikkonferma li kien ilu ighix ma ommu flimkien mal-familja tieghu sa mis-sena 2007. Qabel ma marru jghixu ma ommu jghid li ilma ma kelliex fil-flat. Il-kanenn kienet kollha mizduda. Hmieg kbir u kienet isibuh il-girien u jghid li jghatu l-ilma lill-ommu. Gieli qalulu li kienet jaraw lill-ommu hierga mill-latrina tidhol bi hwejjeg u tohrog b'ohra u dan ghaliex kienet tohrog minn filghodu sa filghaxija. Spjega li ommu kienet torqod fuq is-sufan kif tidhol l-ewwel bieb bl-imbarazz ma kontx tidhol sa gewwa. Kien ikun hemm bottijiet skaduti tal-preserv ma l-art mifqughin. Qal li ma jieħux gost jghid kontra ommu izda dak li hu ser ighid. Qal li huwa rranga l-post u nefaq mas-sbatax-il elf euro (€17,000). Ommu ma tammettix li kellha l-hmieg. Biex izzewweg hu ritratti kelli mill-kuritur sal-bieb ta' barra biss għandu. Kemm huh kif ukoll huwa kienet qalulha kemm il-darba biex ibajdu izda kienet tghidilhom biex ma jmissulha xejn. Huh ikbar minnu seba' snin. Meta izzewweg jghid li kelli problemi finanzjajri u għalhekk talab lil ommu jekk riditx li jmorrū jghixu magħha u jirrangawha l-post. Qal li dak iz-zmien il-kera kienet ghada tħejjeb tħalli kienet b'lura u hallasha hu ukoll għall-ewwel kelli ftiehim ihallas mensilment izda imbagħad hallas kollox li kien fadal fl-ahhar f'daqqa u ciee is-somma ta' €1,035 u dawwar il-kera' għal fuq isimha. Qali dan għamlu meta kien għadu hiereg mill-isptar fuq imsemmija ta' €17,000 u dan kien fis-sena 2010. Illum għandhom erbat ikmamar tas-sodda wahda tagħhom, wahda tat-tifla, wahda taz-żewġ subien u wahda ta' ommu .

Mistoqsijekk hux minnu ikeċċu l-ommu 'l barra jghid li mhux minnu izda ommu kienet tohrog minn dejjem. Huwa qatt ma sema' lil martu thedded lil ommu għalkemm forsi tħejjeb tħalli kienet 'maha' 'mħalli' għadha tħalli kienet lanqas tazza ma tahsel. Ma tħinna xejn.

Malli tidhol gewwa tfittex is-siggu u bilqieghda toqghod. Qal li fil-garage tieghu għandu sitt kaxxi hwejjeg ta' ommu. Ommu kient tixtri u terfa il hin kollu. JAf li qaltlu ghazel il-hwejjeg it tajbin u l-ohrajn nehhihom. Ghamlulha karma gdida u anke poggewlha ir-ritratt tat-tiegu fi. Jghid li martu l-appellant tiehu hsieb l-ommu u anke il-polyclinic toħodha. Ikkonferma li ommu cwieviet tad-dar għandha u toħodhom magħha meta toħrog. Qal li l-bicca l-kbira tiftah il-flat bic-cavetta ghalkemm jiista' jagħti l-kaz meta ma tistax issib ic-cwieviet u iccempel i-qanpiena jew thabbat il-bieb. Mistoqsi jahdmix qal li jahdem mis-7.00a.m. sal 5.00p.m. izda gieli jagħem part-time ukoll sat-8.00p.m. Qal li hu ma tantx ikun id-dar ma ommu matul il-gurnata izda gieli jmur jiehu xi café u jitla' mill-garage.

Mistoqsi jekk ommu kemm il-darba talbitux biex jitilqu mid-dar jghid li le qatt. Mistoqsi jekk qattx ircieva xi ittri mingħand l-avukat tħgħha jghid li ma jafx bihom.

Rat illi fit-30 ta' Jannar, 2017 xehdet **Annabel Bugeja**, il-probation officer u pprezentat ir-rapport tagħha a fol. 67. Ikkonfermat li l-appellant kellha trobbija tajba hafna. Minn dejjem tmidd idejha id-dar sa min meta kienet għadha zghira. Imbagħad bdiet ir-relazzjoni ma Lawrence, meta kellha erbtax-il sena illum zewgha u damu f'din ir-relazzjoni għal sitt snin meta imbghad idd-izzewgu u bnew familja flimkien.

Wara xi ghaxar snin zwieg kellhom problemi finanzjajri u kellhom ibieghu l-post tagħhom u hadu decizjoni bhala koppja li jmorru jghixu ma omm ir-ragel Maria Catania.

Hija kelmet lill-partie civile u lill-appellant u irrizulta li l-partie civile setghet qed tkun ta' tfixkil ghall-appellant għal hajjet tagħha ta' kuljum u l-appellant tirrikorri għat-ton li xejn ma hu pjacevoli u dan fil-konfront ta' Maria Cardona. Spjegat li i f'din l-intervista l-kwerelanti qalet ukoll dwar l-affarijiet tajba ta' l-appellant pero' waqt l-intervista stqarret il-kliem bhal li hi 'imsawta', 'imkeċċija', 'mhedda' u 'mahqura'. Wara għamlet spezzjoni fil-fond fejn kien hemm ukoll l-appellant. Dak kollu li bdiet tħid il-kwerelanti l-appellant interpretatu b'ton negħtiv. Jidher li hemm problema ta' komunikazzjoni bejnethom. Dan gab certu ansjeta' bejniethom ghaliex għandhom karattri differenti minn ta' xulxin.

Spjegat li l-appellanti hija mara tad-dar, tqatta' hinijiet twal tnaddaf, għandha fissazzjoni izomm il-post nadif u din it-tip ta' fissazzjoni toħloq problema specjalment meta l-vittma li gie indikat matul dan ir-rapport tqatta hinijiet twal barra tasal lura u forsi Jennifer per esempju tkun ghaddejja mill-facendi tax-xogħol u jaf tkun bhala tfixxil. Lawrence jghid li huwa kċċu nuqqas kbir fil-familja tiegħu, trobbija u sab dak li kċċu neiqes fil-familja ta' Jennifer. Minhabba dan it-tindif kollu Jennfier ma zzommx stil ta' hajja funzjonali ma tqattax hin ta' kwalita' mal-familju lanqas ma tinvolvi ruhha f'attivitàet socjali u dan ghaliex għaliha huwa importanti tkun id-dar. Hemm nuqqas kbir ta' komunikazzjoni fid-dar u għalhekk l-istil ta' hajja ta' l-anzjana huwa meqjus bhala funzjonali. Għalhekk kienet tal-fehma li l-appellanti tingħata trattament psikjatriku u psikologiku sabiex tindirizza l-problema skond dejjem kif ikun mehtieg.

Semgeht lill-partijiet jiġi trittaw il-kawza.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat.

Illi f'din il-kawza l-appellanti qed tikkontesta d-diskrezzjoni uzata mill-ewwel Qorti dwar l-apprezzament tax-xhieda mismugha minnha. L-aggravju principali tal-appellanti jirrigwarda l-apprezzament tal-provi traskritti li għamlet l-ewwel Qorti. Issa hu principju ormaj stabilit fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti (kemm fil-kaz ta' appelli minn sentenzi tal-Qorti tal-Magistrati kif ukoll fil-kaz ta' appelli minn verdetti w sentenzi tal-Qorti Kriminali) li din il-Qorti ma tiddisturbax l-apprezzament dwar il-provi magħmul mill-Ewwel Qorti jekk tasal ghall-konkluzzjoni li dik il-Qorti setghet ragonevolment u legalment tasal ghall-konkluzzjoni li waslet għaliha. Fi kliem iehor, din il-Qorti ma tirriimpjazzax id-diskrezzjoni fl-apprezzament tal-provi ezercitata mill-Ewwel Qorti, izda tagħmel apprezzament approfondit tal-istess biex tara jekk dik l-Ewwel Qorti kienetx ragjonevoli fil-konkluzzjoni tagħha. Jekk izda din il-Qorti tasal ghall-konkluzzjoni li l-Ewwel Qorti fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setghetx ragjonevolment tasal ghall-konkluzzjoni li waslet għaliha, allura din tkun raguni valida, jekk mhux addirittura

mpellenti, sabiex din il-Qorti tiddisturba dik id-diskrezzjoni w konkluzzjoni (ara f'dan is-sens "inter alia" l-Appell Kriminali : "Il-Pulizija vs. Raymond Psaila et¹"; "Ir-Republika ta' Malta vs. George Azzopardi"; "Il-Pulizija vs. Carmel sive Chalmer Pace²"; "Il-Pulizija vs. Anthony Zammit³" u oħrajn)

Illi appropozitu , din il-Qorti tirriferi għal dak li nghad minn LORD CHIEF JUSTICE WIDGERY fil-kawza "R. v. Cooper⁴" (in konnessjoni mal-artikolu tal-ligi Ingliza s. 2 (1) (a) tal-Criminal Appeal Act, 1968) :-

"assuming that there was no specific error in the conduct of the trial, an appeal court will be very reluctant to interfere with the jury's verdict (in this case with the conclusions of the learned Magistrate) , because the jury will have had the advantage of seeing and hearing the witnesses, whereas the appeal court normally determines the appeal on the basis of papers alone. However, should the overall feel of the case – including the apparent weakness of the prosecution evidence as revealed from the transcript of the proceedings – leave the court with a lurking doubt as to whether an injustice may have been done, then , very exceptionally, a conviction will be quashed.⁵"

Illi fl-appell kriminali fil-kawza fl-ismijiet : "Ir-Republika ta' Malta vs. Ivan Gatt⁶", ingħad illi :-

"Fi kliem iehor, l-ezercizzju ta' din il-Qorti fil-kaz prezenti u fkull kaz iehor fejn l-appell ikun bazat fuq apprezzament tal-provi, huwa li tezamina l-provi dedotti f' dan il-kaz, tara jekk, anki jekk kien hemm versjonijiet kontradittorji – kif normalment ikun hemm – xi wahda minnhom setghetx liberament u serenament tigi emmnuta mingħajr ma jigi vjolat il-principju li d-dubju

¹ Deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-12 ta' Mejju 1994

² Deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-14 a't Frar 1989

³ Deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-31 ta' Mejju 1991

⁴ ([1969] 1 QB 276)

⁵ Ara wkoll BLACKSTONE'S CRIMINAL PRACTICE (1991), p. 1392

⁶ Deciza fl-1 ta' Dicembru, 1994

ghandu jmur favur l-akkuzat u, jekk tali versjoni setghet tigi emmnuta w evidentement giet emmnuta.... , il-funzjoni , anzi d-dover ta' din il-Qorti huwa li tirrispetta dik id-diskrezzjoni u dak l-apprezzament. Biex din il-Qorti, kif del resto gieli ghamlet – tiddisturba lgudizzju ... , trid tkun konvinta li l-istess ma setghux, taht ebda cirkostanza ragjonevoli, jagħtu affidament lill-versjoni minnhom emmnuta.”

Illi dan ghaliex din il-Qorti bhala Qorti ta' revizjoni ma tkunx semghet hi x-xieħda jixħdu viva voce kif tkun semghethom l-Ewwel Qorti, imma tkun qed toqghod biss fuq id-depozizzjonijiet traskritti u għalhekk, fejn si tratta ta' valutazzjoni ta' kredibilita' ta' xhieda, l-Ewwel Qorti jkollha vantagg ghax tkun semghat ix-xieħda u rat il-komportament tagħhom fuq il-pedana tax-xhieda.

Għalhekk din il-Qorti ma tissostitwix id-decizjoni tal-Ewwel Qorti fuq apprezzament ta' fatti anki jekk ma taqbilx magħha, jekk l-Ewwel Qorti setghet legalment u ragonevolment tasal għal dik il-konkluzzjoni. Din il-Qorti pero' tagħmel ezami approfondit biex tara jekk l-Ewwel Qorti setghetx fuq il-provi li kellha tasal b'mod “safe and satisfactory” għall-konkluzzjoni ta' htija.

Illi l-ewwel Qorti ma sabitx lill-appellanti hatja tat-tielet akkuza u iliberata minnha u dan l-appell jikkoncerna is-sejba ta' htija fir rigward ta' l-ewwel u it-tieni akkuza.

Illi jirrizulta li l-appellanti hasset ruha aggravat minn din is-sentenza u tghid li l-ewwel Qorti ma kelliex ghalfejn issibha hatja ta' dawn iz-zewg akkuzi meta tqis kemm in effeti l-appellant u zewgha daru b'ommu tul dawn l-ahhar ghaxar snin. Il-kwerelanti tghid li kienet imkeċċija mid-dar tagħha stess pero' l-appellant iċ-ċebu tħalli. L-kwerelanti tghid li kient tigi trattata hazin ghaliex kient mwerwra u mhedda mill-appellanti tant li kient tghaddi il-gurnata tigri barra sa filghaxija meta imbagħad kient tirrorna lura d-dar sabeix tistrieh. Min naħa l-ohra l-appellant tghid li kient tnaddaf id-dar kollha issajjar u tipprovd iċ-ċebu tħalli. Minna jekk kien fid-dar lanqas tahsel il-kikkra tagħha.

Issa mill-ezami akkurat u approfondit li ghamlet tal-provi din il-Qorti, jidher u dan mhux in diskuss li l-appellant għandha fissazzjoni tal-indafa tant li skond il-probabtion officer issofri minn OCD. Dan mhux indubitat meta tqis li l-appellant tahsel l-art kuljum. Mhux indiskuss lanqas li l-appellant tipprovdi għal bzonnijiet ta' kuljum tal-kwerelanti tant li tahslilha l-hwejjeg u tnadfilha l-karma u tippreparalha l-ikel. In fatti tghid li malli l-kwerealnti tirrotorna lura d-dar war gurnata barra tfittex siggu u toqghod hemm.

Pero' l-istorja ma tieqafx hemm m'hemmx dubbju li l-appellant sforz l-istress tagħha gieli tħajjar lill-kwerealnti u tħidilha li hija mahmuga. Dan hu ammess kemm minnha kif ukoll minn zewgha. Mod tħid li s-Sinjura Catania ma tħinasilx u hija trraskurata u mod tħajjarha mahmuga. Anke jekk huwa minnu li ma tħinasilx xorta ma tħajjarx bniedem mahmug molto piú meta tqis li s-sinjrua Catania tigi l-kunjata. Jirrizulta ukoll li l-appellant tħajjar lil-kwerealnti 'qahba' din it-terminologija ukoll m'ghandhiex tifsira sabieha u hija zejda fic-cirkostanzi tal-kaz u cie' fil-konfront ta' anzjana ta' sebghin sena li tħix fl-ambitu ta' familia u cie' ta' binha u n-neputijiet. Il-Qorti b'dispjacir tara kif dak ix-xogħol kollu li tipprovdi l-appellant jisfa' fix-xejn meta iggib ruhha b'dan il-mod u għalhekk din il-Qorti wkoll taqbel mal-ewwel Qorti li għandu jigi nominat psikologu biex jindirizza lill-appellant fl-agħir tagħha u dan sbaeix jigi minimizzat l-inkwiet fil-familja.

Dwar it-tieni akkuza u cie' dik disposta fl-artikolu 251A, jingħad is-segwenti: Dan l-artikolu huwa meħud kważi kelma, b'kelma mil-ligi '*Protection of Harassment Act 1997*'. Dwar l-Att l-Archbold jgħid dan li gej:

'The Act describes itself as one 'to make provision for protecting persons from harassment and similar conduct.' It was passed for the purpose of dealing with the phenomenon of 'stalking'. There is, however, no attempt at a definition of harassment, although section 7(2) provides that references to harassing a person include alarming the eprson or causing the person distress.

In 'Tuppen and anor vs Microsoft Corporation Limited and anor, The Times'⁷, Douglas Brown J held that there being no definition of 'harassment' in the Act, it was legitimate to have recourse in the proceedings in Parliament as an aid to construction because the wide potential and far-reaching meaning that might be attributed to the word; such reference made clear that the behaviour sought to be controlled was conduct such as stalking, anti-social behaviour by neighbours and racial harassment.

But in 'Thomas vs News Group Newspaper Ltd and anor'⁸, it was held that the Act is concerned with conduct targeted at an individual which was calculated to produce alarm or distress and which was oppressive and unreasonable.

Two incidents can constitute a 'course of conduct' but the fewer the incidents and the greater their separation in time, the less likely its that they could be described as 'a course of conduct': Lau vs DPP⁹

In 'Pratt vs DPP'¹⁰, it was said that the concern which the 1997 Act had been intended to meet was that persons should not be put in a state of alarm or distress by the behaviour of others; and that purpose had to be borne in mind when deciding whether to prosecute when there was only a small number of incidents relied upon. On the facts, it was held that two incidents, three months apart, in the first of which the defendant threw a beaker of water at his wife, and in the second of which he chased round the house, swearing and repeatedly questioning her were close to the line, but the conviction could be sustained where the incidents took place against a background of an undertaking having been given in civil proceedings by the defendant not to sue or threaten violence against his wife, nor to harass or pester her.

The test under section 1(2) is entirely objective; the reasonable man is not to be imbued with the

⁷ The Times 15th November 2000, QBD,

⁸ The Times, 25th July 2001, CA (Civ.Div)

⁹ (2000) 1 F.L.R. 799 DC.

¹⁰ 165 J.P. 800 DC

peculiar characteristics of the offender.'

Fil-kaz in desamina jirrizutla bic-car kif sostniet l-ewwel Qorti li l-agir ripetitiv tal-appellanti fil-konfront tal-kwerelanti kien qiehed li minhabba l-imgieba tagħha ikkagunalha biza li ser tintuza vjolenza konriha tant hu hekk li marret tagħmel rapport għand i-social worker li tant hasbet li l-kwistjoni kient serja li spiccat investigat il-kaz hi stess u sahasitra anke spicca f'idejn il-pulizija. M'hemmx dubbju għalhekk li l-gudizzju ta' l-ewwl Qorti kien wieħed korrett f'dan ir-rigward.

Konsegwentement, il-Qorti m'hix tal-fehma kif stqarret l-appellanti li kien hemm konfliett ta' provi izda anzi addirittura l-versjoni tal-fatti kif spjegata mill-kwerelanti korrobroati mis-social worker u sa certu punt minn l-istsss appellanti u zewgha, huma veri u għalhekk fid-dawl ta' l-istess qieghda tichad l-appell tal-appellanti u tikkonferma is-sentenza mogħtija mill-ewwel Qorti fl-intier tagħha kemm fir-rigward htija kif ukoll rigward l-imposizjoni tal-ordni tal-probation ghaz-zmien mghoti u it-terminu hemm prefiss fl-ordni annessa ma l-ewwel Qorti għal perjodu ta' sena li tibda isehħ m'illum.

Tikkonferma ukoll l-ordni ta' trattament ai termini tal-artikolu 412D tal-Kap 9 mahruġa favur l-kwerelanti għal perijodu ta' sena mill illum

Tordna li kopja ta' din is-sentenza tintbagħħat lid-Direttur tal-Parole u Proabation Services sabiex jiġi nominat l-ufficjal tal-probation biex ikun responsabbi għas-sorveljanza ta' Jennfier Catania ai termini tal-artikolu 7(8) tal-Kap 446 tal-Ligijiet ta' Malta.

(ft) Consuelo Scerri Herrera

Imħallef

VERA KOPJA

Franklin Calleja

Deputat Registratur